

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Hälsa och livsvillkor hos äldre - förr, nu och i framtiden, 7.5 hp

Health and Living Conditions for Older Adults - Before, Now and Future, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2013.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT13 , VT16 , VT17 , VT18 , VT20 , VT21 , VT23 , HT24

Kurskod	2VA006
Kursens benämning	Hälsa och livsvillkor hos äldre - förr, nu och i framtiden
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-12-17
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2013

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten, utifrån begreppen hälsa, livsvillkor och miljö, förvärvar självständig förmåga att kunna bedriva hälsofrämjande och hälsoförebyggande arbete för äldre människor.

Kursen består av två moment:

1. Hälsa och livsvillkor hos äldre (6 hp)
2. Vetenskaplig teori och metod med inriktning på epidemiologi (1,5 hp)

Innehåll

Hälsa och livsvillkor hos äldre 6.0 hp

- Samhällsstrukturens och närmiljöns påverkan på människors hälsa

- Olika teorier kring och synsätt på hälsa
- Teoretiska perspektiv på åldrande
- Folkhälsoproblem/hälsoproblem i ett livscykelperspektiv, dess utbredning, fördelning och orsakssammanhang
- Levnadsvanor
- Risk- och friskfaktorer, sårbara grupper
- Teorier och modeller aktuella inom hälsoarbete, t ex. motiverande samtal, hälsosamtal
- Hälsopolitiska styrdokument
- Strategier för hälsofrämjande och förebyggande arbete på individ-, grupp- och områdesnivå/befolkningsnivå
- Värdegrund, samt etiskt och professionellt förhållningssätt vid hälsoarbete

Vetenskaplig teori och metod med inriktning på epidemiologi 1.5 hp

- Epidemiologiska begrepp, design och metoder, t ex. longitudinell och tvärsnittsdesign, kohortstudier, prevalens, incidens, urval, bortfall för att kunna förstå och kritiskt granska epidemiologiska studier som har relevans för omvårdnad inom specialistområdet

Hälsa och livsvillkor hos äldre, 6 hp Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- beskriva, analysera och tolka samband mellan människors livsvillkor, miljö och hälsa
- bedöma och analysera äldre människors hälsa/ohälsa, dess orsaker och konsekvenser, utifrån ålder, kön, genus och ett socioekonomiskt och kulturellt perspektiv, samt identifiera och reflektera över risk-friskfaktorer och sårbara grupper
- visa kunskap om hälsopolitiska styrdokument och kunna motivera tillämpningen av dessa relaterat till den egna professionens ansvar.
- identifiera, värdera och tillämpa teorier och modeller kring hälsa, samt aktuell forskning relevant för hälsoarbete i den äldre befolkningen på individ eller gruppnivå

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- vara förberedd för att självständigt kunna initiera, planera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande hälsoarbete på individ och gruppnivå för äldre människor samt medverka i befolkningsinriktat hälsoarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att göra bedömningar och prioriteringar inom hälsoarbete med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt utifrån dessa aspekter kunna kritisk reflektera över sitt eget professionella förhållningssätt

Vetenskaplig teori och metod med inriktning på epidemiologi, 1.5 hp Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- redogöra för vanligt förekommande begrepp inom epidemiologisk forskning
- redogöra för epidemiologisk studiedesign

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- kunna inhämta, analysera och tolka epidemiologisk statistik och forskning som grund för hälsoarbetet inom specialistsjuksköterskans arbete i vård av äldre.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera styrkor och svagheter i kunskap framtagen i epidemiologisk forskning samt kunna värdera hur den kan användas inom omvårdnad

Arbetsformer

Kursen genomförs som distansutbildning (halvfart). Verksamhetsintegrerat lärande kan ske vid studentens arbetsplats, de akademiska vårdcentralerna (AVC, Stockholm) eller annan primärvårdsenhet.

Delar av kursens moment 1 samläses med studenter från distriktsjuksköterskeutbildningen.

Utbildningen utgår från ett problemorienterat (undersökande) och kollaborativt synsätt på lärande. Förhållningssättet innebär att studenten är aktivt deltagande i lärprocessen och uppmuntras ta eget ansvar samtidigt som lärandet sker genom nära samarbete mellan studenter, lärare inom och mellan kursen/er och programmet/en. Olika pedagogiska arbetsformer såsom individuella studieuppgifter, arbete i grupp, diskussioner och seminarier samt föreläsningar förekommer. Fältstudie med studiebesök ingår.

Distansutbildningen är IT baserad och antalet fysiska träffar är begränsat till max. 2 dagar/ 7,5 högskolepoäng.

Examination

I kursen ingår två examinationer:

1. Skriftlig rapport som examineras individuellt
2. Individuell skriftlig examination

Ingående studieuppgifter, seminarier och schemalagda gruppträffar är obligatorisk. Vid frånvaro från obligatoriska moment kontaktas kursansvarig lärare för diskussion om kompensation

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats.

Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle.

Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in.

För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt Utbildningsstyrelsens fastställda riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Dahlberg, Karin; Segesten, Kerstin

Hälsa och vårdande : i teori och praxis

Stockholm : Natur & Kultur, 2010 - 344 s.
ISBN:91-27-12211-5 (inb.) LIBRIS-ID:11766742

[Sök i biblioteket](#)

Gordis, Leon

Epidemiology

4. ed. : Philadelphia : Elsevier/Saunders, cop. 2009 - xv, 375 s.
ISBN:978-1-4160-4002-6 LIBRIS-ID:10877647

[Sök i biblioteket](#)

Maville, Janice A; Huerta, Carolina G.

Health promotion in nursing

3 ed. : 2012

ISBN:1-133-58997-9 LIBRIS-ID:13527461

[Sök i biblioteket](#)

Rekommenderad litteratur

Barth, Tom; Näsholm, Christina

Motiverande samtal - MI : att hjälpa en människa till förändring på hennes egna villkor

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 180 s.

ISBN:91-44-03030-4 LIBRIS-ID:10082182

URL: <http://www.studentlitteratur.se/omslagsbild/artnr/31403-01/height/320/width/320/bild.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Ewles, Linda; Simnett, Ina

Hälsoarbete

2., [rev.] uppl. /b faktagranskning: Nina Buer : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 354 s.

ISBN:91-44-03596-9 LIBRIS-ID:9931866

[Sök i biblioteket](#)

Folkhälsorapport 2009

Stockholm : Socialstyrelsen, 2009 - 450 s.

ISBN:978-91-978065-8-9 LIBRIS-ID:11365103

URL: <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-126-71>

[Sök i biblioteket](#)

Folkhälsorapport 2011 : folkhälsan i Stockholm - i dag och i morgon

Stockholm : Stockholms läns landsting, 2011 - 34 s.

ISBN:978-91-979698-0-2 LIBRIS-ID:12456972

URL: [Fulltext](#)

[Sök i biblioteket](#)

Handbook of theories of aging

Bengtson, Vern L.

2. ed. : New York, N.Y. : Springer, 2009 - xxiii, 790 s.

ISBN:978-0-8261-6251-9 LIBRIS-ID:11362789

[Sök i biblioteket](#)

Klang Söderkvist, Birgitta

Patientundervisning

2., [uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 224 s.

ISBN:978-91-44-02261-1 LIBRIS-ID:10864573

[Sök i biblioteket](#)

Naidoo, Jennie; Wills, Jane

Folkhälsa och hälsofrämjande insatser

Lund : Studentlitteratur, 2007 - 412 sidor

ISBN:978-91-44-04590-0

[Sök i biblioteket](#)

Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder 2011 : tobaksbruk, riskbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor : stöd för styrning och ledning

Stockholm : Socialstyrelsen, 2011 - 128 s.

ISBN:978-91-86885-66-3 LIBRIS-ID:12454335

URL: [Fritt tillgänglig via Socialstyrelsen](#)

[Sök i biblioteket](#)

Omsorg och mångfald

Johansson, Stina

1. uppl. : Malmö : Gleerup, 2010 - 238 s.

ISBN:978-91-40-66828-8 LIBRIS-ID:11874284

[Sök i biblioteket](#)